

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – III Ta

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
1. Epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia etymologię terminu <i>pozytywizm</i> • wskazuje daty wyznaczające ramy epoki w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wydarzenia związane z datami wyznaczającymi ramy czasowe epoki w Europie • wyjaśnia znaczenie terminów <i>scjentyzm</i>, <i>organicyzm</i>, <i>ewolucjonizm</i>, <i>utilitaryzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę • tłumaczy znaczenie nazwy <i>la belle époque</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje życie codzienne w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wskazane obrazy w kontekście wizerunku epoki
2. Wprowadzenie do pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje daty wyznaczające ramy czasowe epoki w Polsce • wyjaśnia terminy <i>praca organiczna</i>, <i>praca u podstaw</i>, <i>asymilacja Żydów</i>, <i>emancypacja kobiet</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę w funkcjonowaniu terminu <i>pozytywizm</i> pomiędzy Europą a Polską • porównuje pozytywizm polski z europejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>inteligencja</i> • opisuje przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje rolę powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat powstania styczniowego • analizuje poszczególne różnice pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
3. Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment tekstu filozoficznego Auguste'a Comte'a <i>Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej</i> • wymienia najważniejsze założenia filozofii Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze założenia filozofii Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliży światopogląd pozostałych filozofów pozytywistycznych (Johna Stuarta Milla, Herberta Spencera, Hipolita Taine'a)
4. i 5. Sztuka drugiej połowy XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>realizm</i>, <i>naturalizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>akademizm</i>, <i>eklektyzm</i> oraz <i>malarstwo historyczne</i> i podaje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia technikę realizmu na wybranym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje dzieło sztuki według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat muzyki drugiej połowy XIX w.

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje realizm na przykładach • podaje tytuły przykładowych dzieł sztuki drugiej połowy XIX w. 	<p>przykłady dzieł realizujących te style</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakterystyczne realizmu w malarstwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejszych polskich twórców drugiej połowy XIX w. (Józef Chełmoński, Aleksander i Maksymilian Gierymscy, Jan Matejko) oraz tytuły ich dzieł • omawia architekturę drugiej połowy XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce • omawia specyfikę teatru drugiej połowy XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i ocenia dzieła realistyczne oraz wybrane dzieło polskiego malarstwa historycznego
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI					
6. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>nowela</i>, <i>opowiadanie</i>, <i>obrazek</i>, <i>powieść tendencyjna</i>, <i>realizm</i>, <i>powieść historyczna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia służebną rolę powieści tendencyjnej • przedstawia założenia poezji pozytywizmu w kontekście tradycji romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny popularności gatunków epickich w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Dickensa, Tolstoja Flauberta bądź Balzaka
7. Publicystyka pozytywistyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>publicystyka</i>, <i>retoryka</i> • streszcza zamieszczone w podręczniku fragmenty artykułów Aleksandra Świętochowskiego i Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w czytanych tekstach elementy światopoglądu pozytywistycznego • wymienia kryteria, według których Aleksander Świętochowski wyodrębnił dwie antagonistyczne grupy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny popularności prasy i publicystyki w drugiej połowie XIX w. • określa, w jakim znaczeniu Prus używa słów <i>naród</i>, <i>narodowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje retoryczną funkcję przytoczeń znajdujących się na początku artykułu Świętochowskiego • podejmuje dyskusję dotyczącą postulatów Aleksandra Świętochowskiego i Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat roli prasy i publicystyki we współczesnym świecie
8. Poezja czasów niepoetyckich	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>sonet</i> • prezentuje treść omawianych wierszy Adama Asnyka: <i>Do młodych</i> oraz <i>Sonetu</i> • określa rodzaj liryki obu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w wierszu <i>Do młodych</i> elementy programu pozytywistycznego • prezentuje opinię na temat pozytywistów i romantyków przedstawioną w wierszu <i>Do młodych</i> • wskazuje w <i>Sonecie</i> cechy charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przesłanie wiersza <i>Do młodych</i> • analizuje <i>Sonet</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób przedstawienia miłości w <i>Sonecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy porównawczej wierszy Adama Asnyka <i>Do młodych</i> i Adama Mickiewicza <i>Oda do młodości</i>

		dla tego gatunku literackiego			
9. Wobec antysemityzmu	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza zamieszczony w podręczniku fragment <i>Mendla Gdańskiego</i> Marii Konopnickiej • wyjaśnia znaczenie terminów <i>antysemityzm</i>, <i>pogrom</i>, <i>asymilacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje głównego bohatera noweli oraz zegarmistrza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację Żydów na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. • omawia argumentację zegarmistrza usprawiedliwiając pogrom 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje i omawia postulat pracy organiczej w podanym fragmencie noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia źródła antysemityzmu w Polsce • wypowiada się na temat skuteczności pozytywistycznych postulatów dotyczących asymilacji • analizuje problem antysemityzmu w świecie współczesnym
10. Felietonistyka Bolesława Prusa	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment felietonu Bolesława Prusa <i>Kroniki tygodniowe</i> zamieszczonego w podręczniku • wyjaśnia znaczenie terminu <i>felieton</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje cechy felietonu we fragmencie <i>Kronik tygodniowych</i> • wymienia problemy społeczne, o których pisze autor felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcję komizmu we wskazanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn popularności felietonu we współczesnej prasie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy felietonu w wybranym tekście współczesnym
11., 12., 13., 14. i 15. <i>Lalka</i> Bolesława Prusa	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść <i>Lalki</i> Bolesława Prusa • charakteryzuje warstwy społeczne przedstawione w <i>Lalce</i>: arystokrację, kupiectwo niemieckie, żydowskie, polskie, inteligencję, biedotę • wyjaśnia znaczenie terminów <i>powieść dojrzałego realizmu</i>, <i>świat przedstawiony</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>retrospekcja</i> • omawia świat przedstawiony powieści • odnajduje w powieści elementy światopoglądu pozytywistycznego • opisuje <i>Lalkę</i> jako powieść dojrzałego realizmu • omawia kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia idealizm trzech bohaterów: Ignacego Rzeckiego, Stanisława Wokulskiego i Juliana Ochockiego • omawia sposób ukazania miłości przez Prusa • analizuje losy i postawę głównego bohatera jako postaci tragicznej oraz w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje narrację w <i>Lalce</i> • interpretuje tytuł powieści • odnajduje w powieści topos <i>theatrum mundi</i> i go omawia • analizuje postać Izabeli Łęckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje powieść pod kątem stosunku Prusa do idei pozytywistycznych • podejmuje dyskusję na temat sposobu zakończenia powieści • odnajduje w <i>Lalce</i> elementy języka ezopowego
16., 17., 18. i 19. <i>Zbrodnia i kara</i> Fiodora Dostojewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego • charakteryzuje główne postaci powieści: Raskolnikowa i Sonię 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia teorię Raskolnikowa, która popchnęła go do zbrodni • analizuje przyczyny popełnienia zbrodni przez głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia miejsca akcji (Petersburga) oraz wpływ przestrzeni na głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje znaczenie snów dla wymowy powieści • omawia koncepcję człowieczeństwa zawartą w <i>Zbrodni i karze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat współczesnych problemów etycznych w kontekście filozofii Raskolnikowa

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega polifoniczność powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje konflikt rozumu i wiary uosobiony w postaciach Rodiona Raskolnikowa i Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje postać Arkadiusza Swidrygajłowa jako sobowtóra Rodiona Raskolnikowa 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi światopogląd głównego bohatera do współczesnych Dostojewskiemu koncepcji filozoficznych
POZYTYWIZM – NAUKA O JEZYKU					
20. Odmiany języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i klasyfikuje odmiany języka narodowego • odróżnia odmianę nieoficjalną języka od oficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe dialekty polszczyzny • wyjaśnia przyczyny powstania języków środowiskowych i zawodowych • podaje cechy stylu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są spowodowane różnice w języku polskim • charakteryzuje styl literatury pozytywistycznej na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób styl literatury pozytywistycznej odzwierciedla światopogląd epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
21. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia najistotniejsze elementy tradycji pozytywistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski dotyczące zagadnień związanych z literaturą pozytywistyczną • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na tematy związane z pozytywizmem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje odpowiednie konteksty interpretacyjne wywodzące się z pozytywizmu • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa pozytywistycznego
POZYTYWIZM – NAWIĄZANIA					
22. Śladami pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje obecność utworów i tematów pozytywistycznych we współczesnej kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje ślady materialne epoki pozytywizmu w otaczającym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy światopoglądu pozytywistycznego we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia aktualność pozytywistycznych koncepcji dotyczących literatury i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wybrany utwór, w którym widoczny jest wpływ tematu, motywu, światopoglądu bądź utworu pozytywistycznego